

*Віт Євген Сергійович,
здобувач,
Білоусова Анастасія Юріївна,
кандидат економічних наук, доцент кафедри,
Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія
Кондратюка» (Україна)*

МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД СЕРТИФІКАЦІЇ СУБ'ЄКТІВ ЕКОТУРИЗМУ

У сучасній індустрії туризму хороший сервіс сприймається як належне. Компанії з розміщення, заклади харчування, туристичні агенції та інші суб'єкти туризму, пропонуючи додаткові умови, все частіше задумуються про сертифікацію – незалежне оцінювання відповідності якості продукції послуг, що виробляються, нормативним вимогам (стандартам) [1].

Постачальники туристичних послуг з гордістю демонструють інформацію про свій сертифікат та орган сертифікації, який його видав. Це інформує про те, що бізнес керується раціональним управлінням, яке дивиться в майбутнє, а не тільки в сьогоднішній день.

Сертифікати екотуризму призначені для добровільної оцінки та моніторингу екологічних і соціальних впливів туристичних організацій або напрямків, які сприяють туристичній діяльності. Згідно з даними Всесвітньої туристичної організації, на нинішній момент діє понад 60 міжнародних програм, спрямованих на створення та підтвердження стандартів у галузі екологічної сертифікації [2].

Програма сертифікації екотуризму сертифікує туристичні продукти з основним акцентом на природу. У міжнародному туризмі популяризацією «зелених» технологій займається міжнародна організація Travelife Sustainability System (TSS), яка заохочує туроператорів і готелі, що займаються природоохоронною діяльністю та просувають ідеї охорони навколишнього середовища серед своїх гостей. TSS має спеціально розроблену систему екологічного аудиту, який передбачає нагороди підприємствам залежно від їх досягнень [3].

Міжнародний стандарт екотуризму був розроблений Ecotourism Australia спільно з Кооперативним дослідницьким центром (CRC) для сталого туризму Австралії. Міжнародний стандарт екотуризму базується на успішній Австралійській програмі екосертифікації і керівних принципах сертифікації екотуризму (Mohonk Agreement), розроблених експертами з сертифікації екотуризму Green Globe 21 в Мохонк, штат Нью-Йорк, США, у листопаді 2001 року. Green Globe 21 має ексклюзивну ліцензію на розповсюдження та управління Міжнародним стандартом екотуризму.

Green Globe 21 – це глобальна програма приєднання, порівняльного аналізу та сертифікації екологічних подорожей і туризму [4].

Програми сертифікації, які мають причетність до сертифікації екотуризму, можна розділити на світові (міжнародні), європейські (у 2 або більше країнах), національні сертифікати в Європі, національні та регіональні сертифікати. Програми сертифікації екотуризму мають різні сертифіковані категорії.

Сертифікація акредитованим органом означає, що пункт призначення відповідає найвищим соціальним та екологічним стандартам на ринку. Оскільки суспільне занепокоєння зростає щодо шкідливих і позитивних наслідків подорожей і туризму, сертифікація дає надійне рішення складних екологічних і соціальних проблем.

Асоціація екотуризму Румунії (AER) вважає абсолютно необхідним розробити систему сертифікації в екотуризмі – механізм, який реалізує на практиці основні принципи екотуризму – для забезпечення збереження природи та сталого розвитку місцевих громад через туризм. Це важливий крок, враховуючи, що з березня 2003 року Всесвітня туристична організація рекомендувала урядам підтримувати ініціативи, які сприяють сертифікації сталого туризму [5].

Отже, туристичний напрямок, сертифікований як еко, підвищує свою репутацію, протидіє надмірному туризму, приваблює відвідувачів з купівельною спроможністю та екологічною обізнаністю, має більше задоволених зацікавлених сторін і економить гроші. Сертифікат, виданий сертифікаційною організацією, вказує на те, що, наприклад, туристичне місце має на меті екотуризм. Поточні та потенційні відвідувачі пункту призначення повинні просто ознайомитися з сертифікатом, щоб легко визначити напрямок що буде відповідати принципам екотуризму.

Список використаних джерел

3. Смирнов І. Г. Управління якістю у туризмі: комплексне розуміння. *Економіка та управління в умовах глобалізації*, 2017, с. 407-410.

4. Tourism: Investing in Energy and Resource Efficiency. United Nations Environment Programme. URL : <https://wedocs.unep.org/handle/20.500.11822/22014>

5. Бондар Ю.; Легінькова Н. Напрями екологізації рекреаційно-туристичної діяльності в Україні та світі. *Теоретичні і прикладні напрямки розвитку туризму та рекреації в регіонах України*. Матер. VII Міжнар. наук.-практ. конф. С. 376.

6. Бугіль С. Я. Екологізація туризму в контексті сталого розвитку та екобезпеки. *Європейський зелений курс та водна політика України в умовах глобальних кліматичних змін*. Матер. Націон. наук.-практ. конф., Київ, 2021. С.15-19.

7. Popescu R.-I., Zamfir A. Strategic role of ecotourism for Romania's regional development. The Scale of Globalization, Think Globally, Act Locally, Change Individually in the 21st Century. In: Proc. of The 5th International Conference, Ostrava, Czech Republic. 2011. p. 8-9.